

Nurgakivi panek spordihoonele

Mihklipäeva, 29. septembri k. a., õhtupoolikul kogunes Sillaotsa Põhikooli juurde hulk inimesi osa võtma pidulikust nurgakivi panekust spordihoone ehitusele. Lisaks kohalikele spordihuvilistele ja –juhtidele, vallavolikogu ja –valitsuse liikmetele, koolipere esindajatele ja ettevõtjatele olid üritusele saanud Riigikogu liikmed Koit Prants, Mai Treial, Margi Ein ja Mati Kepp, regionaalminister Jaan Õunapuu, maavalitsuse hariduse- ja kultuuriosakonna juhataja Peep Laanes, Maaspordiliidu juhataja Lembit Toru, naabervaldade juhid Aivar Aleksejev ja Margus Pleksner. Spordihoone tellija esindajatena olid kohal Riigi Kinnisvara AS juhataja Tiit Ottis, koolide remondi divisjoni direktori kt Ahto Ani ja projektijuht Toomas Määrmann. Spordihoonet projekteerinud OÜ Tartu EKE Projekti esindas juhataja Raimond Green. Nurgakivi panekuks olid valmis spordihoone ehitajad, AS Eviko töömehed, eesotsas oma juhataja Rein Murumäega. Üritust juhtis ja andis sellele oma vahepealsete repliikidega vürtsi juurde raadioreporter Madis Ligi.

Avasõnad ütles volikogu esimees Avo Samarüütel, kes tervitas kohalesaabusid ja ise innuka spordihuvilisena ja –tegitjana väljendas heameelt selle üle, et Haaslava valla rahva pikaajalise unistuse täitumise reaalsuses kahtlusi enam olla ei saa. Nädala alguses oma 100-ndat sünnipäeva tähistanud koolimaja saab 17.märtsil 2006.a. juurde valmishitatud spordihoone ja valla õpilased ning elanikud korralikud ruumid sportimiseks. Seejärel anti sõnajärg vallavanemale, kes andis ülevaate spordihoone nurgakivi panekule eelnenud tegevustest ja otsustamistest. Ühtlasi tänas vallavanem kõiki, kelle tegevuste ja otsustamistega on jõutud spordihoone ehitamiseni. Sõnavõtu lõpus märkis vallavanem, et nurgakivi panek kooli spordihoonele tähendab veel lisaks sümbolise nurgakivi panekut Vooremäe Tervisekeskusele, sest kaugel pole ka see aeg, kui spordihoonet ja Vooremäed ühendab valgestatud terviserada. Vooremäe Tervisekeskuse

arendamisega on juba alustatud, koostatakse detailplaneeringut ja taotletakse maid munitsipaalomandusse.

Järgnesid tervitussõnad ja head soovid Riigikogu liikmelt Koit Prantsult, kes Haaslava valla volikogu aseesimehena on osalenud spordihoone ehitamisega seotud otsuste vastuvõtmisel ja aidanud palju kaasa lisarahade saamisele spordihoone projekteerimiseks ja katlamaja ehitamiseks.

Omad tervitused osavõtjatele ja parimad soovid andis edasi regionaalminister Jaan Õunapuu, kes toonitas, et lõpuks ometi saab seni Tartumaa ainuke võimlaruumita põhikool omale korraliku spordihoone.

Seejärel anti sõnajärg spordihoone tellija esindajale, Riigi Kinnisvara AS juhataja esimehele Tiit Ottisele, kes tutvustas kohalolijatele nende poolt pakutavaid teenuseid ja lükkas ümber nende tegevuse kohta pressis avaldatavat negatiivset arvamust.

Edasi tutvustasid vallavanem ja koolidirektor spordihoone vundamenti müüritava kapsli sisu. Kapslisse asetati värske ajaleht Postimees, milles kirjutatud toimuvast nurgakivi panekust spordihoonele, septembrikuu valla infoleht Teataja, koopiad vallavolikogu otsustest seoses spordihoone ehitamisega, valla laualipp, väljavõte spordihoone projektist, Tartu maakonna 2005.aasta spordiürituste kalender, Sillaotsa Põhikooli läkitus ülevaatega koolist koos kooli töötajate ning õpilaste nimekirjaga, kõigi kohalolnute registreerimisleht, mõningad käibelolevad rahatähed ning mündid ja läkitus kapsli leidjale.

Edasise juhtimise võtsid üle juba ehitajad. Juhataja Rein Murumäe esinemises mainitud asjaolu, et Sillaotsale ehitatav spordihoone on AS Evikole selle aasta jooksul juba kolmas ehitatav spordiobjekt, andis osalejatele juurde kinnitust kogemustega ehitaja omamisest ja eeldatavast tööde heast kvaliteedist. Rein Murumäe juhtimisel asetati vallavanem ja koolidirektor kapsli vundamendiposti tühikusse, mille seguga täitmisest said soovijad osa võtta. Viimased kellutäied segu asetati kauaaegne kooli direktor ja praegu pensionipõlve pidav auväärne Johannes Loost, kes mainis, et on seda päeva oodanud oma Sillaotsale direktoriks tulemise ajast ja selle aja jooksul isegi ühe projekteerimisprotsessi üle elanud, mille käigus pidanuks spordihoone ojale veelgi lähemale ehitatama.

Peale nurgakivi paigaldust, nagu ikka peale rasket tööd, koguneti lõõgastumiseks kooli saali, mis aastakümneid täitnud ka võimlemisruumi funktsiooni. Lahkete perenaiste poolt pakutud maiustuste nautimise juures jätkusid arutelud ja sõnavõtted veel tükk aega. Lahkute soovidega uuesti kohtuda ja kui mitte enne, siis spordihoone avamispeol kindlasti.

Jüri Raudseping
vallavanem

Hea lehelugeja!

Käes on sügis. Põllu- ja aiapidajatel hakkavad saagid salve saama, kevadel külvatu on oma tulemuse kätte andnud. Esimesed öökülmad on juba käinud ning lehed puudel ja põõsastel kirjuks maalinud.

Kohalike omavalitsuste volikogud on kolmeaastase tegutsemisperioodi sügisesse jõudnud. Haaslava vallavolikogu pidas viimase istungi ning kokkuvõtteks võis oma tööga rahul olla. Kõik suuremad lubadused on täidetud, vallas on elu edasi läinud. Vahepeal pingeid tekitanud sotsiaalhoolekande mured on tänu tublidele ametnikele ära lahendatud. Viimasel istungil vastuvõetud soliidne lisaelarve näitab valla tuleviku kindlust ja head maksutulude laekumist. Jätkub lisavahendeid teedele-tänavatele, elamumajandusele, noorsooprojektidele, lasteaiale, koolile. Samuti otsustas vallavolikogu toetada meie vallas asuvat Lennundusmuuseumi. Volikogu selle koosseisu tegemiste krooniks on 100 aastase Sillaotsa koolihoone juurde rajatava spordihoone nurgakivi panek.

Uuel volikogu koosseisul tuleb tegeleda lasteaiakohtade arvu suurendamisega, sest juba praegu on meie valda lapsi niipalju juurde sündinud, et ruumi napib. Kindlasti tuleb tegeleda ulatusliku vee- ja kanalisatsiooniprojektiga, millega

suuremate asulate torustikud uuendatud saavad. Arendamist vajab Vooremäe suusakeskus, mida tehakse koostöös Sillaotsal valmiva spordihoonega. Paremaks liiklemiseks on vaja lahendada jalgrattateede probleem, et oleks kõigil liiklejatel turvaline. Jätkata tuleb Sillaotsa kooli remonti, valgustada laste koolitee, toetada koolide lõpetajaid. Vaja oleks gasifitseerida suuremad asulad, korrastada bussiliiklust, tõsta sünntoetust Neid ja paljusid teisi muresid on tulevikus nõus lahendama enamus praegusest volikogu koosseisust. Praegune volikogu püüdis tööd teha vastutustundega, liikmed osalesid aktiivselt istungitel. Oma kohustusi täitsid kõik volikogu komisjonid, sest nende õlul oli paljude määruste ja otsuste projektide analüüs ning ettepanekute tegemine volikogu istungitel. Täna kõiki volikogu liikmeid, komisjonide esimehi ning komisjonide töös osalejaid. Täna kõiki vallakodanikke tehtud ettepanekute, märkuste ja meie poolt korraldatud üritustel aktiivse osalemise eest.

Õigeid valikuid Teile, hea vallarahvas.

Koit Prants

Haaslava vallavolikogu aseesimees
kandidaat nr. 115

Johannes Loost - teenekas kooli- ja koorijuht

Johannes Loost tähistas 25. septembril 2005.a oma 75. sünnipäeva.

Johannes Loost on Haaslava mail lastele koolitarkust jaganud 1965.aastast alates, mil ta Sillaotsa 8-klassilise Kooli direktoriks suunati. Lisaks vastutusrikkale koolijuhtimise tööle jätkus tal soovi ja tahet meeskoori tegevust taaselustada. Samal aastal sai uue hoo ja hinguse Haaslava Meeskoor, mida ta juhatas aastatel 1965-1988. Sinna aega jääb ka Meestelaulupäeva traditsiooni taastamine. Nimelt-1968. aastal toimus II Haaslava Meestelaulupäev. See traditsioon on elujõulisena püsinud tänase päevani. Käesoleva aasta 22. mail toimus XXVIII Haaslava Meestelaulupäev.

Vaatamata sellele, et Johannes Loost peab juba aastaid teenitud pensionipõlve, on ta valla elanike hulgas populaarne koolipapa, keda austusega peetakse maa soolaks.

Tema enda sõnul olid lapsed head, õpihimulised ja lapsevanemad huvitusid lapse käekäigust ja õpitulemustest. Ja ega tema üksi saavutanud häid tulemusi, kõrval olid kolleegid, kes olid pühendunud oma töösse. Eks tollalgi oli lapsi kellega raskeid ja pikki vestlusi peetud, aga kõik koos saavutasid eesmärgi. Töökasvatuse muutis palju ja õpetaja oli autoriteet, tema sõna mõjus.

Teenete eest kodanikukasvatuse arendamisel autasustati Johannes Loosti, meile kõigile tuntud ja hinnatud koolijuhti ning pedagoogi, kodanikupäeval, 26. novembril 2002.a. Kodanikupäeva aumärgiga. Kodanikupäeva aumärk on hinnaline kingitus kodanikukohuse silmapaistvalt hea täitmise eest.

Johannes Loost osaleb jätkuvalt aktiivselt Haaslava Meeskooris ja alates 1995.a. on ta meeskoori auliige. Johannes Loost on huvitatud fotograafiast, käesoleva ajani jäädvustab kõiki olulisi valla sündmusi.

Johannes Loosti tööd koolijuhina kui ka dirigendina on hinnatud paljude tänukirjade ja aukirjadega. Johannes Loostile on antud Eesti koorilaulu 200. aastapäeva medal ja aukiri Forseliuse Seltsi poolt.

Teenete eest hariduse ja kultuuri hoidmisel ning arendamisel ja seoses 75. sünnipäevaga anti Johannes Loostile Kultuuriministeeriumi, Tartu Maavalitsuse ja Haaslava Vallavolikogu ja -valitsuse tänukiri. Hinnatud ja austatud õpetaja ja kultuurihoidja on ta tänaseni.

Juubelisünnipäeval olid õnnitlejate hulgas Haaslava Meeskoor ja juubilari neli last oma peredega ning sugulased, sõbrad. Juubilar on õnnelik vanaisa oma kümnele lapselapsele.

Head tervist ja elurõõmu!

Maie Otsa

tervishoiu-, kultuuri- ja sotsiaalosalakonna juhataja

Hea vallarahvas!

Sügis on ametlikult oma kohustesse astunud. Saagid on enamalt jaolt kokku kogutud ja kalendrijärgselt on 9.oktoober kuulutatud lõikuspühaks. Sealt nädaljagu päevi edasi toimuvad kohalike omavalitsuste volikogude valimised.

Vaadates tagasi lõppeva perioodi tegemistele võib neid pidada kordaläinuks. Tegeleti valla sihipärase arengu planeerimisega. Koostati ja võeti vastu pikemaks perioodiks valla, ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni ning jäätmekäitluse arengukavad.

Tehtud remonditöödest suurem osa toimus Sillaotsa Põhikoolis, kus on oluliselt paranenud õppimistingimused, sisustatud uute arvutitega arvutiklass. Alustatud on peamiselt kooliõpilastele ja vallarahvale kasutamiseks mõeldud spordihoone ehitamisega. Remonte tehti veel lasteaija ja seltsimaja ruumides ning kahes sotsiaalkorteris.

Vallas on hoogustunud elamuehitus. Kerkib uusehitusi, remonditakse olemasolevaid. Kinnisvara arendamisele on oluliselt kaasa aidanud ka viimasel aastal toimunud maagaasivõrgu laiendused. Selles osas tuleb tänada meie piirkonna uut arendajat AS Fortum Termestit, kes lisaks Kurepalu ja Aardla küla torustikele hakkab veel sellel aastal torusid paigaldama Päkste küalani.

Külaelude arendamiseks oleme rajanud puhke- ja spordiplatsid Aardla ja Ignase küladesse. Korrastanud oleme Roiu ja Kurepalu supluskohad.

Valla teed oleme suutnud hoida aastaringselt sõidukorras ja talvisel ajal teha lumetõrjet lisaks vallateedele ka erateedel, et iga inimene pääseks vajadusel autoga oma elamuni. Remonditud on kõik valla olemasolevad bussipeatused ja neile on lisandumas uusi.

Palju on tähelepanu pööratud laste ja noorte hariduse omandamisele ning kõigi eagruppide vaba aja veetmise võimalustele. Tervishoiu- ja sotsiaalteenused on muutunud kättesaadavamaks. Alates eelmisest aastast on avatud hambaravi kabinet Roiu perekeskuses.

Paljud on meie poole pöördunud probleemidega seoses internetiühenduse saamisega. Oleme esitatud küsimusi arutanud internetilevi arendajatega, kuid kahjuks ei ole soovijate suhteline vähesus ärgitanud neid võrgustikke välja ehitama või maste paigaldama. Selles osas näeme edasimineku ühe variandina valla omaosaluse lisamist leviarendusse, sest valitsuse lubatud tegevust kogu Eestimaa katmises internetileviga võib veel kaua oodata.

Elanike arv vallas on tasapisi kasvanud, nagu ka enamiku sissetulekud. Nii on valla eelarve kasv olnud ca 1,6 milj krooni aastas, millest suurema osa moodustab laekumised tulumaksude arvelt. See annab kindlustunnet planeeritud tegevuste realiseerumistele ka meie üha kallinevas elukeskkonnas.

Lõpetuseks tahan tänada volikogu, vallavalitsuse ja vallaasutuste töötajaid üksmeelse ja teotahtelise koostöö eest! Samuti tänan kõiki vallakodanikke nende poolt meile tehtud soovitude ja märkuste eest! Tagasisidel on omavalitsuse töö korralduses väga oluline osa.

Tervist, õnne ja edu Teile kõigile!

Lugupidamisega,

Jüri Raudseping
vallavanem

Mõttekilde kahest külaskäigust

Olen käinud Haaslaval ja siinseil mail mitmel korral. Alati on külaskäigud olnud seotud vallarahva jaoks väga oluliste asjadega, kus räägitakse tööst, kuid mõnikord peetakse ka rõõmupidu. Nii on meil, eestlastel, kombeks.

Viimati, augustikuu viimasel pühapäeval oli kõik teisiti. Just oli läinud Toonela teele Haaslava valla Pensionäride Ühenduse „Kuldõng“ kauaaegne juht Helgi Pärn. Järjekordne peoõhtu, nagu need regulaarselt kuus korda aastas toimuvad ja kus vallavalitsus tänab pensionieas juubilare valla meenega, kujunes mälestuste pealelõunaks. Helgi lahkumine oli suur kaotus tema abikaasale ja pojale perega, ka kogu valla rahvale, sest mida Helgi tegi, seda tegi ta pühendumisega, rasket haigust trotsides.

Lisaks Helgi kaotusele elas Haaslava rahvas tänavu suvel oma südames kaasa vallavanema pere murele poja kaotuse pärast.

Iga lahkumine on valus ja paneb meid rohkem mõtlema aja ja ühtlasi ka inimelu kiire kaduvuse üle. Samas teame kõik, et igavest noorust ei ole. Teame sedagi, et ükskord on lahkumise tund.

Noorus on voorus, mis kaob aastatega, kirjutasid meie vanaemad oma salmikutesse, meenus mulle tagasiteel, kui mõttes käisin läbi Haaslava vallas inimese nimel tehtu. Noor, edukas tootmisjuht, vallavolikogu esimees Avo Samaruütel, valla tervishoiu, kultuuri- ja sotsiaalosakonna juhataja Maie Otsa, tarmukas ja teotahteline vallavanem Jüri Raudseping koos oma meeskonnaga on aidanud neid, kes on vanad või veel liiga noored ja mõnelgi puhul hädasti abi vajavad. Tehakse teoks ideid, mis tsementeerivad teed kodupaiga tasakaalustatud arengule, pidades esmatähtsaks arengut inimeste igapäevaelu olulistes valdkondades. Elujärg Haaslaval igatahes paraneb. Maie Otsa sõnul ei ole eakate puhul alati oluline materiaalne abi, vaid nad ootavad seltsi, tahavad ise rääkida ja tahavad sedagi, et nendega räägitakse. Nii ongi Roiu Päevakeskuses regulaarselt igal neljapäeval pensionieas inimestele ja kõigile huvilistele tegevus- ja vestlusringid. Tähistatakse koos tähtpäevi, esinevad lasteaijalapsed. Õhtuti on avatud lastele ja noortele päevakeskus, kus on võimalik mängida lauatennist, koroonat, kuulata muusikat, vaadata televiisorit või lihtsalt sõpradega koos olla. Kindlad huvitegevused toimuvad põhiliselt projektide raames, teist aastat käib Avatud Noortekeskuse projekt. Kaks korda nädalas tuuakse rahvas valla bussiga Roiule, kus on kauplus, raamatukogu, päevakeskus, apteek, perearst, hambaarst, postkontor ja vallamajja. Iga päev on võimalik vallamajas sotsiaaltöötaja poole pöörduda, kuid sotsiaalosakond on korraldanud oma vastuvõttud ka nõnda, et inimestel on võimalik just bussiaegadel pöörduda

sotsiaaltöötaja poole nii päevakeskuses kui ka vallamajas. Antakse informatsiooni, aidatakse dokumente täita ja vajadusel viiakse dokumendid Tartu Pensioniametisse. Pensionärid ja töövõimetuspensionärid on saanud haiglaravi- ja transporditoetust, koduhoolduse kaudu tuuakse neile kätte toiduained ja ravimid. Koduhooldajate ja pereliikmetega on toimunud koolitusi ja infopäevi, sügisel see töö jätkub.

Traditsioonilisteks üritusteks, kuhu valla buss rahva tasuta kohale toob, on Haaslava meeste laulupäev, jüriöö jooks, jaaniõhtu, ausambaüritused, adventiküünla süütamine Roiu keskväljakul, jõulurahu soovimine, emade- ja isadepäeva kontserdid. Vooremäe mängude raames toimuvad orienteerumisvõistlused, suur perepäeva ajal jätkub tegevust igale eale. Sellel aastal lisandub laste kommijooksule ja jalgrattasõidule vanemate inimeste kepikõnd looduses.

Juuni lõpus ja juuli alguses võtab vallavanem vastu kõik Haaslava vallast pärit põhikooli-, gümnaasiumi-, kutseõppeasutuste ja kõrgkoolide lõpetajad ning valla õpetajad, lähikoolide direktorid ja lõpetajate klassijuhatajad.

Võidupühal toimub konkursi „Kaunis Kodu” võitjate vastuvõtt, peaministri tänukirja ja lipuviiru ning valla meene kätteandmine.

Emadepäeva eel toimub vastuvõtt uute vallakodanike vanematele ja lastele nimelise hõbelusika kinkimine.

Tarbuse kiipkaart – igati mõistlik!

Juuni algul võttis esimese maakondliku bussifirma AS Tarbus kasutusele elektroonilise kiipkaardi. Tegemist on innovaatilise idee realiseerimisega ühistranspordis ning põhimõttelise uuendusega. Seni oli sõitja harjunud kasutama üksikpiletit, 30 päeva või 10 päeva kaarti. Kiipkaardi olemasolul pole enam vaja piletikassas käia. Elektroonilise plastraha soetamine maksab soovijale 50 krooni, sellele laetakse esimesel korral 200 krooni ning inimene saab seda koheselt sõitmiseks kasutada. Kiipkaardile saab raha juurde laadida kõikides Tarbuse autobussides. Kaardile laetava raha hulka ei ole piiratud ja seda saab teha 100, 200, 300 või 400 krooni kaupa. Kaardile rahalaadimise protseduur võtab aega ainult paarkümmend sekundit. Diferentseeritud soodustused sõltuvad pealelaaditud rahasummast-alla 300 krooni puhul saab reisija 10 ja üle selle 15 % sõidusoodustust. Eriti kasulik on see igapäevastele sõitjatele.

Esialgselt ajakirjanduses väljakuulutatud kiipkaardi soodustused jäävad kehtima 2007.aasta lõpuni, vaatamata sellele, et vahepealsetel kuudel on maailmaturul oluliselt kerkinud kütuse hind. AS-i Tarbuse bussides on üles seatud kiipkaardilugejatega piletiterminalid, juht sisestab sinna elektroonilise ühistranspordikaardi, terminal laeb kaardilt maha vastava summa ning väljastab pileti. Kuna piletimüügil ei ole vajadust opereerida sularahaga, on üksikpileti müük isegi kiirenenud. Uus elektrooniline kiipkaart on nimeline kuid seda saavad kasutada teisedki pereliikmed kaardi valdaja vastutusel. Võrreldes vanade kuukaartide kasutajatega on tublisti paranenud nende reisijate olukord, kes haiguse või komandeeringu tõttu ei saanud kindlal ajaperioodil teenust tarbida. Kiipkaartide juures on probleem lahendatud – raha kulub ainult kaarti kasutades.

Sünnitoetus vallas on 5000 krooni, esimesse klassi astuja toetus 1000 krooni. Valla põhikoolis on ette nähtud tasuta koolilõuna kõigile õpilastele. Praktiliselt kõik suurte perede lapsed on saanud töövihikud tasuta, nende eest on vald tasunud õppekursioonide raha. Sellist tuge ei kohta mitte igas vallas.

Töötutele on koos Tööturuametiga korraldatud koolitust, sügisel need seminarid jätkuvad.

Mihklipäeval pandi Sillaotsal nurgakivi spordihoonele. 100-aastane Sillaotsa kool saab endale neljanda ehitusjärguga uue ilme.

Kogu meie tegevus kohaliku omavalitsuse tasemel on suunatud eesti rahva elujõu taastamisele ja suurendamisele. Rahvaliidu moto kohalike võimuorganite valimisel on „Siin me elame“, mis on märguanne sellest, et me ei poolda valimisturismi. Arengu eest vallas ja linnas ei saa otsustada rändavad õnneotsijad, vaid ikkagi just need inimesed, kes on paikkonnaga seotud. Volikogudesse peavad jõudma inimesed erinevatelt elualadelt ja erinevatest põlvkondadest. Nii jõuab meie teadvusesse, arutelude ja lahendusteni võimalikult mitmekesine probleemistik. Head valimist!

Mai Treial
Eestimaa Rahvaliit, Riigikogu liige

Kaardi taotlusi võetakse vastu ja kiipkaarte väljastatakse praegu Tarbuse kontoris, aadressil Ringtee 25, kab. 206. Tehnilistel põhjustel oli Tarbus sunnitud vastuvõtu ajutiselt bussijaamast üle tooma kuid septembrikuu lõpuks on taotluste vastuvõtt tagasi oma vanas kohas – maabussijaamas.

Kui praegu saab kiipkaartidele raha juurde laadida kõikides Tarbuse autobussides, siis septembri lõpul lisandub kiipkaardi laadimisvõimalus ka bussijaamas.

Vahepealsetel kuudel on AS Tarbus alustanud tüdarettevõtete koondamist ühise GO BUS kaubamärgi alla. Lisaks Tartu maakonnaliinidele saab kiipkaardiga sõidu eest tasuda Tartu-Tallinna ööliinil, milline väljumisega kell 3 toimetab sõita soovijad ülikoolilinnast Tallinna lennujaama.

Oktoobrikuus lisandub võimalus sõidu eest kiipkaardiga tasuda osades AS Neomobile sõidukites ja järk-järgult ka teistes GO BUS kabamärki kandvates kaugliinide autobussides. Kuna ka Edelaraudtee kuulub suurde GO GRUPPI pole kaugel aeg, kui Tarbuse kiipkaart leiab kasutamist ka Tartu-Tallinna, Tartu-Elva -Valga ning Tartu-Orava rongiliinidel. Siin tuleb kokku leppida veel arvlemise nüansid. GO GRUPI edasisel laienemisel tuleb kindlasti kaardi müügikohti juurde.

Kiipkaart on maakonnaliinidel kogunud populaarsust, kui varem müüdi kuukaarte ja 10 päeva pileteid üle 1000 ühiku kuus siis nüüd on kiipkaardi soetanud endale enam kui 800 igapäevast maakonnaliinidel sõitjat ja neid tuleb iga nädalaga juurde.

Kuno Koger
AS Tarbus juhatuse liige

Raamatust “Seltsielu Haaslava vallas”

2005. aasta augusti lõpus nägi trükikoja “Greif” kirjapressi alt ilmavalgust raamat “Seltsielu Haaslava vallas.” Seal on kirjas kõikide teadaolevate Haaslaval tegutsenud seltside ülevaatekirjeldused ja Haaslava kroonika kuni 1940. aastani.

Mõte kirjutada Haaslava ajaloo kohta tekkis 1996. aastal. Ajaloohuvilisena olin juba varem kogunud meie vallaga seonduvaid materjale. Esialgseks väljundiks olid valla ajalehes ilmunud lood. 2000. aastaks oli aga kogunenud poole meetri kõrgune virm erinevaid märkmeid ja materjale. Otsustasin kogutud andmed alateemade kaupa ära jaotada. Väga palju oli teateid erinevate seltside tegevuse kohta. Sellest tekkis mõte kirjutada seltside ajalugu. Olles kaitseliidu liige, otsustasin esimesena kirja panna meie valla kaitseliitlaste tegemised. 2002. aasta suvel ilmus raamat “Kaitseliit Haaslava vallas 1925-1940.” Tagantjärele vaadates oleks võinud raamatu palju mahukama teha. Algu oli aga tehtud.

Aastatega lisandus andmeid järjest juurde ja 2002. aasta talvel hakkasin materjale kokku seadma. Kirjutamine võttis aega umbes 2 aastat. Küljendamine, toimetamine ja trükkimine võttis veel pool aastat.

99% ulatuses finantseeris väljaandmist Haaslava vallavalitsus ja volikogu. Ka aitas kaasa Soomes Heinolas elav härra Mart Ladva, kelle vanaisa Karl Rattassepp oli mitu aega olnud Haaslava vallavanem.

Kokku läks 600 eksemplari trükiks valmistamine ja trükkimine maksma üle 70 000 krooni. Ühe raamatu omahind on seega 120 krooni. Peab lisama, et kõik teenused –korrektuur, küljendamine, toimetamine, trükkimine - tehti suure hinnaalandusega. Ilma heade sõprade ja tuttavateta oleks raamatu omahind parkümmend krooni suurem olnud.

Lahtiste uste päevad Sillaotsa Põhikoolis

Septembrikuu lõpus korraldas Sillaotsa Põhikool lahtiste uste päevad. See on igal kevadel ja sügisel aset leidev üritus, kui kahel päeval on koolimaja ukсед avatud kõigile uudistajatele. Selle sügise lahtiste uste päevad olid erilised mitmel põhjusel. Esmalt seetõttu, et osavõtjaid oli rekordiliselt – 24 inimest. Tore oli küllastajate seas lisaks emadele-isadele näha ka näiteks vanemat venda ning vanaema.

Lisaks sattus sel aastal lahtiste uste päevadele ka üks koolielu jaoks väga tähtis sündmus. Nimelt sai meie koolihoone vanem osa sada aastat vanaks ning koolipere tähistas seda väikse aktuse ning sünnipäevakoogi söömisega. Meil oli hea meel ja au kohtuda koolimaja aastapäeval ka kauaaegse direktori härra Johannes Loostiga.

Koolimajja tulnud külalistel oli võimalik vaadata nii õppekui ka ringitunde, vestelda õpetajatega, maitsta koolilõunat, uudistada sügisandide näitust ning jälgida ühte koolipäeva tervikuna.

Koostasime ka väikese tagasisideankeedi, et saada aimu, millise mulje kool jätab ning ühtlasi saada uusi mõtteid ning ideid, mida võiks vajadusel teisiti teha.

Muljed külastatud tundidest olid üldjuhul head, kuigi toodi välja ka seda, et lapsed kippusid vahepeal liialt sehkendama ning mõned õpetajad peaksid rangemad olema. Palju kiideti

Eelmist lõiku lugedes võib küsida ja kindlasti ka küsitakse: “Kas tõesti vallas mujale raha panna ei ole?” Raha jagamise ja kulutamise juures leidub ju alati neid, kes arvavad, et teistmoodi oleks palju parem olnud.

Minu arvates tasuvad kulutused millegi jäädvustamiseks ennast tulevikus kindlasti ära. Loodan, et see raamat säilitab ja jäädvustab meie valla vanema kultuuri- ja seltskonnaloos. Teades möödunud, saab sealt üle võtta traditsioone, vigadest õppida ja jätkata eelkäijate häid tegusid.

Kaugete aastate tegusaid sündmusi on peaaegu võimatu kirjutada ilma abilisteta. Täna siinkohal veelkord kõiki, kes mind raamatu koostamisel abistasid ning foto- ja muud materjali kasutada andsid.

Üle 100 eksemplari olen kinkinud abilistele ja jaganud headele sõpradele, raamatukogudele, koolidele jne. 200 raamatut on mõeldud jagada järgnevatel aastatel kingituseks valla külalistele. Raamat on saadaval Roiu raamatukogus ja Haaslava vallamajas vallasekretäri juures hinnaga 140 krooni. Huvilised, eriti vanem põlvkond, kellel on raskusi raamatu eest tasumisega, saavad raamatu raamatukogust või vallasekretäri käest tasuta. Tartus on raamat müügil Mathieseni raamatukaupluses hinnaga 180 krooni.

Raamatu koostamisel jäi üle väga palju materjale. Ka on aastaga lisandunud veel palju huvitavat. Kui kõik head tuuled ikka edasi puhuvad ja meie vald ära ei kao, siis saab valla lehes lugusid, mis senist ei korda, veel 5-6 aastat kirjutada. Tähtis, et huvilisi ja lugejaid oleks.

Taivo Kirm

huvitavaid ja mängulisi tunde ning õpetajate pädevust ainetundjana.

Arvamustest klassiruumide ning koolimaja kohta võib kokkuvõtlikult öelda, et klassiruumi peeti meeldivaks, eriti kiideti algklasside õpilaste koduklasse. Küll aga töid väga paljud ankeeditäitjad negatiivsena välja klassiruumide ülekoetuse.

Söökla ning koolitoiduga oldi väga rahul. Ettepanekuid tehti nugade kasutamise, salvrättide olemasolu ning praepäevadel magustoidu pakkumise kohta.

Õpilaste ja õpetajate vahelisi suhteid peeti headeks ja sõbralikeks. Küll aga imestati, et paljud õpilased ei pöördunud õpetajate poole Teie vormi kasutades. Üldmuljet koolipäevast hindasid kõik vastajad heaks ja positiivseks. Sooviti õpetajatele jõudu ja jaksu ning jätkamist samas vaimus ning leiti, et selliste lahtiste uste päevade korraldamine on väga vajalik.

Järgmised lahtiste uste päevad toimuvad aprillis. Ootame siis samuti rohket osavõttu, sest ka lihtne kooli küllastamine on üks tähtsaid kooli ja kodu koostöö vorme. Oma silm on kuningas – kohtumiseni kevadel!

Tiina Karu
Sillaotsa Põhikooli huvijuht

Tervis tuleb Vooremäelt

rajale registreerimine

Sel aastal on tõeliselt kaunis vananaiste suvi. Ilmad püsivad soojad ja päikesepaistelised. Lausa lust on viibida looduses ja samal ajal teha ka tervisesporti. Seekord siis juba kümnendat korda!

Kõigile orienteerumissõpradele on juba ammu teada see fakt, et oktoobrikuu esimesel laupäeval ootavad neid Vooremäe rajad. Nii oli see ka nüüd, juba kümnendat korda!

Laupäeva, 1.oktoobri, keskpäevaks oli Vooremäe lõkkeplatsi juurde kogunenud tubli hulk rahvast- nooremaid ja veidi vanemaid. Kõigil näod rõõmsad ja ootusärevad.

kepikõnd Vooremäel

Mõni minut peale kella kahteteist kutsus õp. Kaja Tamm orienteerumisaradadele kõik soovijad. Metsaradadele läksid kepikõnnile ka kolm tublit tervisesportlast Vaike Reit, Öne Kõõra ja Katri Romanova. Kui stardikoridoris oli vaiksemaks jäänud, hakkasid õp. Kaja Tamm ja õp. Tiina Karu valmistuma esimeste finišeerijate vastuvõtuks.

Ja varsti selgusid parimatest parimad orienteerumisrajal.

4-5 klass

Tüdrukutest parimad Gertrud Pleksner ja Karola Siimsalu
Poistest parimad Oliver Leppik ja Roland Reinvald

6-7 klass

Tüdrukutest parim Gerli Manglus
Poistest parim Mihkel Manglus

8-9 klass

Tüdrukutest parim Leanne Lillemäe
Poistest parim Maario Lõuna

Mehed

Parim Ülo Pedel

Pered

1.koht perekond Suislepp & Co

2.koht perekond Torop

Paljud lapsed olid Vooremäele tulnud jalgratastega. Ja üks ikka selle mõttega, et end proovile panna jalgrattakrossis.

Parim tüdruk oli Eva Häidov ning parim poiss Anti Tara.

Tubli tund oli sporti tehtud, nüüd oli aeg veidi meelt lahutada. Sai maitavat hernesuppi süüa ja motokrossirattaga auringi sõita. Lisaks sai veel täpsusviskeid sooritada ning preemiakomme lunastada.

Perepäev lõppes pidulikult- tublimad said premeeritud diplomite ning meenetega. Ja kõik, kes sel kaunil laupäeval Vooremäele tulid, said mälestuseks toredate ja sportliku koosveedetud sügispäeva.

krossisõitja Andres Arujõe õpetusi jagamas

Suur aitäh kõigile osavõtjatele. Samuti suur tänu Teile orienteerumisklubi Ilves, hr Andres Arujõe, pr Tiina Malm, pr Ludmilla Roosimäe ja kõik abilised.

Kohtumiseni XI Orienteerumispäeval Vooremäel!

Ilona Vaagen
kultuuri-ja sporditöö vanemspetsialist

Õnnitleme novembrikuus sündinuid

1	Eeri Hint	1933	Uniküla
2	Jekaterina Vierland	1920	Ignase
3	Miralda Erlich	1929	Päkste
8	Aino Kirs	1923	Kriimani
9	Mart Avarmaa	1943	Mõra
10	Veera Talbonen	1926	Ignase
14	Taimo Kala Laine Kuljus Mihhail Suvi	1944 1935 1937	Koke Uniküla Päkste
15	Maria Jegorkina Ago Puusemp	1925 1940	Roiu Lange
19	Aleksandra Rusina Hilda Tamm Aleksi Tarajev	1932 1925 1931	Päkste Roiu Roiu
23	Aivo Vihm	1938	Tõõraste
24	Linda Hank	1927	Mõra

26	Kalju Soggar	1928	Uniküla
27	Manni Bürkland	1927	Ignase
30	Kadri Viert	1937	Ignase

Palju õnne!

Haaslava valla kultuuri- ja spordiüritused

07. oktoober	Tantsuõhtu ansambliga „pRESIDENT“ Seltsimajas Priius	kell 21.00
09. oktoober	Pensionäride ühenduse „Kuld lõng“ sügispidu Seltsimajas Priius	kell 12.00
21. oktoober	Disko ja karaoke vallarahvas Seltsimajas Priius	kell 21.00
23. oktoober	Perepäev tsirkusestuudioga „Fox“ Seltsimajas Priius	kell 12.00

KODUKANDILOOD XCV

lehekülgi Haaslava valla ajaloost

Jüri Ottas 120 aastane

Eesti riigis on suurt poliitikat teinud ja teeb ka praegu mitu Haaslava vallaga seotud meest. Tõenäoliselt tuntuim neist oli Jüri Ottas. Tema kodutalu, Villemi asus eelmise iseseisvusperioodi ajal naabervallas Vana Kuustes. Praegu on see aga Haaslava valla territoorium.

Georg Eduard (eestistatult Jüri) Ottas sündis 14 oktoobril 1885 Villemil. Tema vanaisa Peeter ostis 1849 aastal Villemi talu Vana Kuuste mõisnikult pärisomandiks. Hariduse sai J. Ottas Tartus Aleksandri gümnaasiumis, kus ta aga isa Jaani surma tõttu 1903 pidi õppimise pooleli jätma ja asus 18 aastase noormehena talu juhtima.

J. Ottas oli uuendusmeelne põllumees ja arendas ka igati põllumeeste ühistegevust. Villemi talus kasvatati ainult tõuloomi, seal oli ardenni tõugu hobuste, eesti punase tõukarja, eesti maatõugu sigade, šropširi ja ševoiti tõugu lammaste ja erinevate lindude tõulavad.

27-29 novembril 1905 osales ta Vana Kuuste valla saadikuna ülemaailisel rahva asemikkude kongressil Tartu Bürgermusses.

Aukartust äratav on organisatsioonide ja ametite loetelu, kus Jüri Ottas osales:

Riigivolikogu III, IV ja V koosseisu saadik

Rahvuskogu I koja liige 1936-1937

Tartu maavolikogu liige 1930-1934

Põllutöökoja juhatuse liige 1932-1940

Põllutöökoja esindajana Riigi Majandusnõukogu liige 1935-1938

Riigi Maatulundusnõukogu kapitali juhatuse liige

Kaitseliidu Kambja malevkonna pealiku abi

Ardenni Hobusekasvatuse seltsi Tartumaa esindaja

Eesti Lambakasvatavate Seltsi asutajaid, esimees 1928-1940

Eesti Linnukasvatavate Seltsi asutajaid, juhatuse liige

Eesti Kontrollühingute Liidu juhatuse liige

Eesti Punasekarja Tõuseltsi juhatuse liige 1925-1937

Eesti Teraviljaühisuse asutajaid, juhatuse liige

Lõuna Eesti Eksporttapamajade asutajaid, juhatuse liige ja esimees 1927-1937

Tartu Eesti Põllumeeste Seltsi eestseisuse liige

Tartu Põllumajanduse Panga asutajaid, juhatuse liige 1929-1937

Tartu Majanduse Ühisuse revisjonikomisjoni liige

Tartumaa Põllumeeste Kodu asutajaid, juhatuse esimees 1924-1927

Põllumajanduse Panga asutajaid, juhatuse esimees 1934-1937

Põllumeeste Keskpanga asutajaid, nõukogu liige

Kindlustusseltsi "Oma" nõukogu abiesimees

Isamaaliidu Vana Kuuste osakonna esimees 1935-1940

Vana Kuuste vallavolikogu liige 1932-1935

Vana Kuuste Kontrollühisuse asutajaid ja juhatuse liige

Vana Kuuste Laenu Hoiu Ühisuse asutajaid ja juhatuse liige

Vana Kuuste Piimaühisuse asutajaid ja juhatuse liige

Kambja liikuva põllutöökooli juhataja 1936-1940

Jüri Ottast peetakse 1929. aastal Kambjas avatud kunstnik Aleksander Elleri kavandatud Vabadussõjas langenud

Kambja kihelkonna kangelaste monumendi pronkskuju prototüübiks.

Tema algatas 1935. aastal eesti sigade eksportimise Nõukogude Venemaale.

Loomulikult kirjutasid niisuguse positsiooniga mehest ka ajalehed.

“Postimees” nr 24 – 29 jaanuar 1933.

“Riigikogu liige Georg Ottas laimulevitamise eest 1 kuuks vangi.

Jõgeva jaoskonnaarst on oma au jalule seadnud.

Salapärane lugu laimuartikli autoriga.

Reedel, 27 jaanuaril oli Tartu Võru rahukogus arutlusel “Kaja” vastutava toimetaja

J. Hünersoni ja riigikogu liikme Georg Ottase süüdistusasi Jõgeva jaoskonnaarsti Eduard Tederi kaebusel. Kohus leidis mõlemad kaebelused süüdi olevat ja karistas G. Ottast 1 kuulise ja vastutavat toimetajat J. Hünersoni 2 nädalase arestiga.

Kaebuseks andis põhjust möödunud aasta kevadel “Kajas” nr 110 ilmunud artikkel “Maarahvas ja arstiabi.” Nimetatud artiklile oli alla kirjutatud G. Ottas ja selles jutustati, et hiljuti sai Tartumaal J. aleviku surnud jaoskonnaarsti asemele uus arst, kes oli sunnitud eelmisest kohast, sõjaväe asutusest, kõlblusvastaste eluviiside tõttu lahkuma. Kirjutises tähendati, et Tartu maavalitsus peaks kindlasti revideerimise alla võtma selle arsti ametisse nimetamise, sest viimane võivat saada ümbruskonnale hädaohlikuks.

Selle kirjutise tundis enda kohta käivat hiljuti valitud Jõgeva jaoskonnaarst Eduard Teder, kes oli enne teeninud ratsarügemendis rügemendiarstina.

Eduard Teder andis selle peale kohtule kaebuse, milles palus ajalehe vastutav toimetaja ja loo autorit “G. Ottast” vastutusele võtta. Lepituskatse ei läinud korda.

Tunnistajate ülekuulamisel (ratsarügemendi ülem kolltn. Spassen-Spiller, major Bergmann, maaarst dr. Lukk, diviisi arst dr. Silbermann) selgus, et sanitaarkapten E. Teder oli lahkunud rügemendiarsti kohalt omal algatusel ja mingit kõlblusvastast tegu tema korda saatnud ei ole. Eraelus oli temal küll väike vahejuhtumine, kuid see oli perekondlikku laadi asi.

Georg Ottase kaitsja vandeadvokaat Ainson esitas selle peale kohtule ühe vallavalitsuse tunnistuse, et kusagil Tartumaal elavat veel keegi teine G. Ottas, nimelt Gustav Ottas. Sellega tahtis ta näidata, et Tartumaal on ka teisi G. Ottaseid.

E. Tederi esindaja vandeadvokaat Orav ütles oma süüdistuskõnes, et tema uskunud, et kirjutise autor on aumees ja võtab loo kirjutamise õigeks. Nüüd on aga selgunud, et salatakse ja veeretatakse süü kellegi tundmatu Gustav Ottase

peale. Selle tõttu palus advokaat kaebelust kõrgemal määral karistada.

G. Ottase advokaat ei võtnud õigeks, et tema kaitsealune oli nimetatud artikli kirjutaja. Süüdistus ei ole seda suutnud tõestada ja sellepärast palus ta oma kaitsealuse õigeks mõista.

Kohus tegi peale pooletunnist nõupidamist otsuse, mille järgi G. Ottast karistati 1 kuulise ja J. Hünersoni 2 nädalase vangistusega.”

Kohtuasi oli arutlusel kõikides kõrgemates kohtuinstantsides ja G. Ottas jäi süüdi. Viimane teade sellest loost on 1 novembrist 1934, kui kohtuminister pöördus riigikogu poole taotlusega võtta Georg Ottaselt saadikupuutumatus. Riigikogu aga oma nõusolekut ei andnud.

“Päevaleht” nr 246 – 11 september 1936.

“Suurmajapidamisi ja ärikapitali alusel korraldatud talusid ei võiks Eestis eeskujuks seada.

Tartumaal, Vana Kuuste vallas on Villemi talu, mille peremees on Jüri Ottas. Nimetatud talu tõstetakse esile, kui majapidamist, mis on üles tõstetud puht põllumajanduse arvel. Tegelikult tegutses Jüri Ottas okupatsiooni ajast alates nahkade ülesostmise ja parkimisega tööstuse alal. Samuti on ta tegutsenud metsaostu, metsa ümberostmise ja müügi alal. Ka praegugi tegutseb ta Suur Kambja veskipidajana, andes muu seas ka mitmetele vallaasutustele elektrivalgust. Sissetulekuid annab veel ümbruskonna talude rehepeks ja ristikehina peks masinatega ja laualõikus suures ulatuses. Tulu toovad ka 110 Riia vakamaaline Kalliperä talu ja 30 vakamaaline Suure Kambja veskitalu. Peale seda saab Jüri Ottas sissetulekuid asutustest, kus ta töötab.

Nii näeme, et siin on tegemist mitte puht põllumehega ja see mida Villemi talus näha võib, on loodud suuremalt osalt ärikapitali alusel.

Kui paljud põllumehed hakkaksid Jüri Ottasest eeskujuks võtma ja oma majapidamist suurte laenude abil, mis on säärase töö juures paratamatu, korraldama, siis sattuksid nad kindlast raskustesse ja loodetud kasu asemel näeksid ainult kahju.”

Loomulikult jäi niisugune mees jalgu nõukogude võimule. Jüri Ottas Jaani poeg arretereeriti 16 jaanuaril 1941. Erinõupidamise otsusega 30 detsember 1942 mõisteti talle 10 aastat vangilaagrit. Tema elutee oli juba varem otsa saanud. Jüri Ottas suri Kirovi oblastis Vjatlagi vangilaagris 13 aprillil 1942.

1997 aastal ilmus Sulev Vahtre raamat “Eesti ajalugu elulugudes”, kus oli kirjas 101 tähtsa eestlase elulood. Suurteks väljajääjateks on J. V. Veski, A. Kitzbergi, F. Tuglase, P. Ariste, G. Ernesaksa jne kõrval arvatud ka Jüri Ottas.

Taivo Kirm

Politseiteated

✓ Ajavahemikus 22.09.05 kella 20 kuni 23.09.05a kella 08 varastati Roiu alevi Männi 4 esimeses trepikojas seisnud lukustatud jalgratas. Jalgratas tagastati omanikule tänu tähelepanelikele elanikele. Kuriteo toimepannud isikute väljaselgitamiseks on konstaabli poolt alustatud kriminaalmenetlust.

✓ 29.09.05 a hommikul kella kaheksa ajal toimus Aadami külas Paradiisi talus arusaamatus kahe Soome vabariigi

kodaniku ja meie vallas elava Soome vabariigi kodaniku vahel, mis lõppes kehavigastuse tekitamisega ühele Soome vabariigi kodanikule. Asjaolude väljaselgitamiseks on konstaabli poolt alustatud kriminaalmenetlust.

Harras Tiisler
vanemkonstaabel